

Open Education: The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology

Vol 13, No 1 (2017)

Volume 13
Number 1
2017

ISSN 1791-9312

Open Education

The Journal for Open and Distance Education
and Educational Technology

Αφιέρωμα – Β Μέρος:
*Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και οι ΤΠΕ
στη σχολική εκπαίδευση*

A periodical electronic publication of the
Scientific Association: Hellenic Network
of Open and Distance Education

The use of Edmodo as a tutoring method of Ancient Greek in the 1st year of Lyceum

Ευτέρπη Λύχνου

doi: [10.12681/jode.13973](https://doi.org/10.12681/jode.13973)

To cite this article:

Λύχνου Ε. (2017). The use of Edmodo as a tutoring method of Ancient Greek in the 1st year of Lyceum. *Open Education: The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 13(1), 76–87.
<https://doi.org/10.12681/jode.13973>

Η χρήση του edmodo στη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στην Α΄ Λυκείου

The use of Edmodo as a tutoring method of Ancient Greek in the 1st year of Lyceum

Ευτέρπη Λύχνου

Φιλόλογος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Γυμνάσιο-Λ.Τ. Παξών

Msc. University of Florence

lychnoupepi@gmail.com

Abstract

Contemporary social reality is gradually leading our educational system to the redefinition of its educational needs and goals, to the research for new educational tools, methods and techniques. School education is nowadays forced to meet with digital era facts, to face up to new educational challenges. Future citizens would be unable to pursue the new Citizens' Society, the Society of Knowledge unless they personally experience those societies through school environment. Use of this online networking application, called "Edmodo" is considered part of the above mentioned new age educational experience and was originally used by informatics professors; later on it seemed appealing to use it also as the working environment for language lessons like ancient Greek. With the present article we try to present in a general way the use of the Edmodo platform during an ancient Greek class in the first year of Lyceum in Paxos, the reasons for the research and the selection of this platform and the evaluation of its use.

Περίληψη

Η νέα κοινωνική πραγματικότητα οδηγεί προοδευτικά το εκπαιδευτικό μας σύστημα σε επαναπροσδιορισμό των εκπαιδευτικών αναγκών και στόχων, σε αναζήτηση νέων εκπαιδευτικών εργαλείων, μεθόδων και τεχνικών. Το σχολείο καλείται να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα της ψηφιακής εποχής, στις νέες εκπαιδευτικές προκλήσεις. Την κοινωνία των πολιτών, την κοινωνία της γνώσης στην οποία ζούμε δεν μπορεί να την επιδιώξει ο μελλοντικός πολίτης, αν δεν τη βιώσει στο σχολικό περιβάλλον. Στα πλαίσια αυτά εντάσσεται η χρήση της διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας του Edmodo, η οποία αρχικά χρησιμοποιήθηκε από τους καθηγητές της πληροφορικής, αλλά στη συνέχεια φάνηκε ότι μπορεί να αποτελέσει ένα χώρο δράσης και εργασίας και για τα γλωσσικά μαθήματα, όπως είναι τα αρχαία ελληνικά. Στόχος του παρόντος άρθρου είναι να παρουσιαστεί σε γενικές γραμμές η χρήση της πλατφόρμας Edmodo στο μάθημα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας σε πραγματική τάξη Α΄ Λυκείου του Γυμνασίου-Λ.Τ. Παξών. Παράλληλα παρουσιάζονται οι λόγοι που οδήγησαν στην αναζήτηση ενός τέτοιου εργαλείου και στην επιλογή του συγκεκριμένου, καθώς και οι εκτιμήσεις στις οποίες κατέληξαν οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές και οι γονείς που το αξιοποίησαν.

Λέξεις-κλειδιά

Edmodo, ΤΠΕ, εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο, αρχαία ελληνική γλώσσα

Εισαγωγή

Στην εποχή της Κοινωνίας της Γνώσης εκπαιδευτικοί και μαθητές καλούνται να προβληματιστούν αναφορικά με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που παρέχονται στο σύγχρονο ελληνικό σχολείο και να εξετάσουν, αν και κατά πόσο αυτές θα εξυπηρετήσουν τον αυριανό πολίτη. Αυτό που γνωρίζουμε είναι ότι ζούμε σε μια εποχή στην οποία η γνώση δεν έχει να κάνει με τη συσσώρευση πληροφοριών αλλά με την κατάκτηση και άσκηση ικανοτήτων που σχετίζονται με την αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων. Αυτό το γεγονός προϋποθέτει την απόκτηση συνεργατικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων μέσα από μια συνεχή επαφή και συνεργασία με άλλους που έχουν κοινά ενδιαφέροντα και αξιόλογες πρακτικές (Smith & Lovat, 2003). Εξάλλου η όποια γνώση απαξιώνεται με ταχύτατους ρυθμούς (Kaufman, 2006) και έχει αναχθεί σε μέσο, ικανότητα, προσόν. Σκοπός δεν είναι πλέον μόνο η κατάκτηση της γνώσης αλλά η διαχείρισή της. Με αυτά τα δεδομένα εκπαιδευτικοί και μαθητές πρέπει να αναθεωρήσουν τις αντιλήψεις τους σχετικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση εστιάζοντας στο να μάθουμε τους μαθητές «πώς να μαθαίνουν» (Laurillard, 2002). Οι ΤΠΕ θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα μέσο ανάπτυξης και καλλιέργειας κρίσιμων δεξιοτήτων στους μαθητές οι οποίες κρίνονται απαραίτητες προκειμένου οι σημερινοί μαθητές να μπορέσουν να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες και τις προκλήσεις της νέας κοινωνικής και οικονομικής πραγματικότητας (Newby, 2009).

Χρησιμοποιούμε τα ΤΠΕ όχι ως ένα άλλο εργαλείο-με τη λογική του βιβλίου-αλλά ως περιβάλλον εργασίας που συμβάλλει σε μια νέα λογική διδακτικής και παιδαγωγικής προσέγγισης του μαθήματος καθώς διευκολύνει: την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αναζήτηση πληροφοριών, την κριτική επεξεργασία και συνθετική παρουσίαση των δεδομένων που συλλέγονται, τη χρήση πολυτροπικών κειμένων και ποικίλων σημειωτικών πόρων, την πραγμάτευση ενός θέματος από διαφορετικές οπτικές γωνίες, τον πειραματισμό κατά το γράψιμο και την παραστατικότητα στην παρουσίαση, τη συνεργατική μάθηση και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της ομάδας, σύμφωνα με το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (2004).

Λαμβάνοντας υπόψη τις καινούριες συνθήκες μέσα στις οποίες καλούμαστε να διδάσκουμε, η εκπαιδευτικός αποφάσισε να χρησιμοποιήσει τις ΤΠΕ και συγκεκριμένα στη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών της Α' Λυκείου.

Η δυσκολία του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών και η γενικότερα αρνητική στάση των μαθητών απέναντι σε αυτό, σε συνδυασμό με την αδυναμία των μαθητών να συλλάβουν τη χρησιμότητά του ωθούν το σύγχρονο εκπαιδευτικό σε αναζήτηση νέων μεθόδων και καινοτόμων τρόπων διδασκαλίας του.

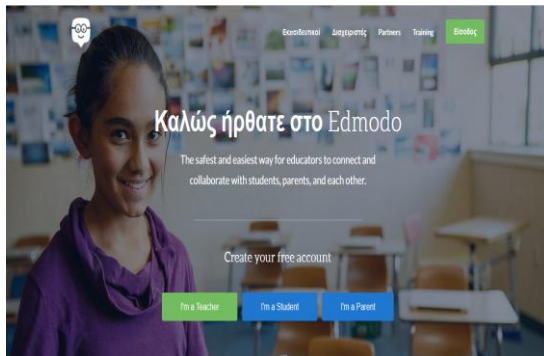
Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών των αρχαίων ελληνικών της Α' Λυκείου (ΦΕΚ 1562/2011 Αριθμ. 70001/Γ2) ορίζει ότι «Στόχος ενός σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος δεν μπορεί να είναι παρά η δημιουργία ενεργών υποκειμένων, που θα είναι σε θέση να αξιοποιούν κάθε μέσο επικοινωνίας και όλους τους σημειωτικούς πόρους (κειμένα, εικόνες, μουσική κ.ά.) και θα διαθέτουν την ικανότητα να κατανοούν και να χρησιμοποιούν κριτικά την πολύπλοκη νέα επικοινωνιακή πραγματικότητα».

Στόχος μας, λοιπόν με βάση τα παραπάνω, δεν μπορεί να είναι άλλος από το να γίνουν οι νέοι άνθρωποι δημιουργικοί, να αναπτύξουν κριτική ικανότητα, να ασκήσουν την πρωτοτυπία και τη φαντασία τους, να μπορούν να διατυπώνουν και να επιλύουν προβλήματα, να διαμορφώσουν διαφορετικούς τρόπους έκφρασης, χωρίς να φοβούνται το λάθος –που πρέπει να το αξιοποιούμε παιδαγωγικά (Παρασκευόπουλος, 2004)– αξιοποιώντας τον πλούτο των ιδεών, των αξιών, των στάσεων ζωής που βρίσκονται μέσα στο θησαυρό των κλασικών

κειμένων.

Επαναπροσδιορίζοντας την παιδαγωγική διάσταση των ΤΠΕ, πρέπει να τα αξιοποιήσουμε για να υποστηριχτούν μαθητές και εκπαιδευτικοί προκειμένου να μεταβούμε από το σχολείο της τυποποίησης, του στείου ορθολογισμού, της ποινικοποίησης του λάθους και της ομοιομορφίας σε περιβάλλοντα που θα ενθαρρύνουν την πρωτοτυπία και την καινοτομία, θα καλλιεργούν την αποκλίνουσα σκέψη, θα προωθούν την κριτική σκέψη του μαθητή(Resnick 1987) και θα οικοδομούν συνεργατικά τη γνώση(Siemens 2004), με τη χρήση εναλλακτικών προσεγγίσεων στη βάση της αξιοποίησης του λάθους, θα συνδέσουν την επιστήμη με την καθημερινή ζωή συμβάλλοντας στην ενεργητική οικοδόμηση της μάθησης(Herrington, J., & Kervin, L. 2007) .

Τι είναι το Edmodo;

Εικόνα 1:Ιστοσελίδα του Edmodo στα ελληνικά

Το *Edmodo* (Εικόνα 1) είναι ένα παγκόσμιο, ασφαλές Μέσο Κοινωνικής Δικτύωσης και Ηλεκτρονικής Μάθησης, ειδικά σχεδιασμένο για εκπαιδευτικούς και μαθητές. Επιτρέπει τη δημιουργία ηλεκτρονικών τάξεων, τη διαχείριση ηλεκτρονικών φακέλων μαθητών/τριών, τη διασύνδεση μεταξύ εκπαιδευτικών καθώς και τη συμμετοχή τους σε ηλεκτρονικές κοινότητες διαφορετικών εκπαιδευτικών αντικειμένων. Με πάνω από 30.000.000 εκπαιδευτικούς και

μαθητές σήμερα το Edmodo είναι η μεγαλύτερη, δωρεάν και ασφαλής πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης και ηλεκτρονικής μάθησης, η οποία παρέχει στους εκπαιδευτικούς μια μεγάλη ευκαιρία για την επέκταση και την ενίσχυση των επαγγελματικών δικτύων μάθησης τους.

Με το Edmodo οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον στο οποίο να δημοσιεύουν ανακοινώσεις σχετικές με το μάθημα, να αναθέτουν εργασίες στους μαθητές, να αναρτούν βαθμούς κ.α. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργούν ομάδες μαθητών (ανά τμήμα, ανά τάξη, ανά μάθημα κ.λ.π).Υπάρχει επίσης η δυνατότητα να δημιουργήσουν λογαριασμό οι γονείς των μαθητών, έτσι ώστε να ενημερώνονται για δραστηριότητες του σχολείου και να παρακολουθούν τους βαθμούς και τις εργασίες των παιδιών τους.

Τέλος, υπάρχει η ευκαιρία διασύνδεσης του εκπαιδευτικού με εκπαιδευτικούς άλλων σχολείων ή/και άλλων χωρών, όπως επίσης και η συμμετοχή σε εξειδικευμένες εκπαιδευτικές κοινότητες.

Λόγοι για τους οποίους από τα εκπαιδευτικά κοινωνικά δίκτυα έγινε επιλογή του Edmodo

Ως Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Κοινωνικό Δίκτυο ορίζεται ένα κοινωνικό δίκτυο, στο οποίο συμμετέχουν μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας (καθηγητές, μαθητές, σχολικοί σύμβουλοι κ.α.) και μέσω αυτού του δικτύου τα μέλη ανταλλάσσουν πληροφορίες, υλικό, ιδέες και απόψεις, ενώ μπορούν να εστιάζουν σε εξειδικευμένα εκπαιδευτικά θέματα και ενδιαφέροντα (Γλέζου & Γρηγοριάδου, 2010). Η χρήση των εργαλείων κοινωνικής μάθησης και δικτύωσης είναι ζωτικής σημασίας για το χώρο της εκπαίδευσης. Μέσω των εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης ενισχύεται η επικοινωνία, η ανταλλαγή πληροφοριών και η συνεργασία μεταξύ των μελών της

εκπαιδευτικής κοινότητας.

Ειδικότερα, οι μαθητές συμμετέχουν σε δραστηριότητες, που εμπλέκουν εκπαιδευτικά κοινωνικά δίκτυα διότι: α) ενδιαφέρονται γενικότερα για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αναπτύσσοντας μεταξύ τους συνεργατικότητα, β) εξελίσσονται από παθητικοί καταναλωτές σε ερευνητές πληροφοριών και παραγωγούς γνώσης, γ) απευθύνονται σε ένα διευρυμένο κοινό και δ) δημιουργούν ένα αποθετήριο καινοτόμων αποτελεσμάτων για επανατροφοδότηση και μελλοντική χρήση (Γούτας, 2011).

Το κοινωνικό δίκτυο μάθησης Edmodo, όντας ένα κατάλληλο και ασφαλές περιβάλλον, αποβλέπει στη μεγαλύτερη συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ παράλληλα, τονώνει την αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευομένων και εκπαιδευτικών, αυξάνοντας τις δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ τους. Η ασφάλεια που προσφέρει το Edmodo εξασφαλίζεται από το γεγονός ότι αποτελεί μια κλειστή εκπαιδευτική διαδικτυακή ομάδα και ενισχύεται από το γεγονός ότι ο εκπαιδευτικός μπορεί να αποβάλλει άμεσα οποιοδήποτε άτομο έχει καταφέρει να εισέλθει, χωρίς συναίνεση, στην ομάδα. Προσφέρεται επίσης στον εκπαιδευτικό/διαχειριστή να διαγράψει οποιαδήποτε ανάρτηση ή καταχώρηση δεν είναι σύμφωνη με τη δεοντολογία και τους κανόνες της ομάδας/τάξης-όπως αυτοί έχουν συμφωνηθεί στο συμβόλαιο χρήσης. Η θερμή και ευρεία αποδοχή, της οποίας τυγχάνει το Edmodo παγκοσμίως, οφείλεται στο γεγονός ότι οι εκπαιδευτικοί, αλλά και οι μαθητές, μπορούν να αναρτήσουν περιεχόμενο, να διαμοιραστούν σημειώσεις, συνδέσμους και αρχεία, να γίνουν αναθέσεις εργασιών, να δημιουργηθούν ημερολόγια, στα οποία θα καταγράφονται γεγονότα-και μάλιστα χωρίς δικαίωμα πρόσβασης, σε όλα αυτά, από εξωτερικούς χρήστες. Αυτό συμβαίνει, διότι, για να εγγραφεί ένας χρήστης σε ένα μάθημα δεν αρκεί να εγγραφεί κάποιος στο Edmodo δημιουργώντας ένα λογαριασμό, αλλά είναι απαραίτητο να διαθέτει έναν κωδικό πρόσβασης, τον οποίο του γνωστοποιεί ο εκπαιδευτικός του. Ένα ακόμη σημαντικό χαρακτηριστικό του Edmodo είναι ότι επιτρέπει την ελεύθερη έκφραση, χωρίς περιορισμούς, με δεδομένο ότι δεν υπάρχει κάποιο όριο στο μέγεθος των μηνυμάτων, που μπορούν να αποσταλούν(Καπανιάρης, Παπαδημητρίου 2012a).

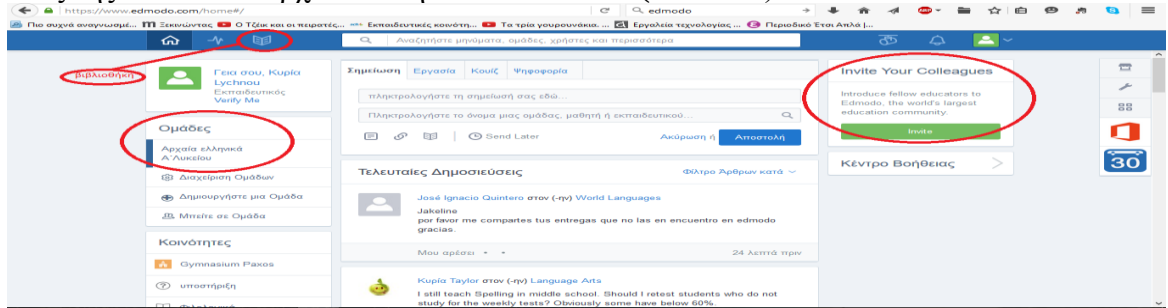
Πρακτικοί λόγοι που οδήγησαν στην επιλογή αυτής της πλατφόρμας κοινωνικής δικτύωσης για την οργάνωση του μαθήματος είναι το γεγονός ότι η εφαρμογή αυτή είναι προσβάσιμη μέσω όλων των πλοηγών (browsers) και όλων των έξυπνων κινητών τηλεφώνων (smartphones) και μάλιστα δωρεάν. Στο χώρο του σχολείου μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο εργαστήριο της πληροφορικής, στην αίθουσα με φορητό υπολογιστή και βιντεοπροβολέα, ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο με tablets. Το περιβάλλον του έχει μεταφραστεί και στα ελληνικά για μεγαλύτερη ευκολία. Παράλληλα διαθέτει για το χρήστη ένα ιδιαίτερα φιλικό περιβάλλον επαφής καθώς παρουσιάζει πολλές ομοιότητες με τα πιο δημοφιλή μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter). Οι ομάδες/κοινότητες εκπαιδευτικών και μαθητών δημιουργούνται, ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες των συγκεκριμένων μελών με δυνατότητες τροποποίησης για προσαρμογή στις απαιτήσεις των μελών. Το περιεχόμενο είναι προσβάσιμο μόνο στα εγγεγραμμένα μέλη. Τέλος, προσφέρει τη δυνατότητα διασύνδεσης των εκπαιδευτικών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Διδάσκοντας με το Edmodo τα Αρχαία Ελληνικά της Α' Λυκείου

1. Ενέργειες πριν την έναρξη της διδασκαλίας(προετοιμασία)-Δημιουργία λογαριασμού

Πρώτα από όλα απαιτήθηκε να γίνει εγγραφή και δημιουργία λογαριασμού από την πλευρά της εκπαιδευτικού. Στη συνέχεια μεταφερθήκαμε στην αρχική σελίδα και

δημιουργήσαμε την ομάδα των μαθητών με την οποία σκοπεύαμε να εργαστούμε δίνοντάς της τον τίτλο: Αρχαία Ελληνικά Α' Λυκείου (Εικόνα 2)

Εικόνα 2: Πρόσκληση μαθητών, δημιουργία ομάδων, βιβλιοθήκη

Μετά προσκαλέσαμε για εγγραφή τους μαθητές με τους οποίους θα συνεργαζόμασταν στη διδασκαλία του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών της Α' Λυκείου. Επρόκειτο για τους μαθητές της Α' Λυκείου που φοιτούσαν στη τάξη αυτή στο Γυμνάσιο-Λ.Τ. Παζών στο σχολικό έτος 2014-15.

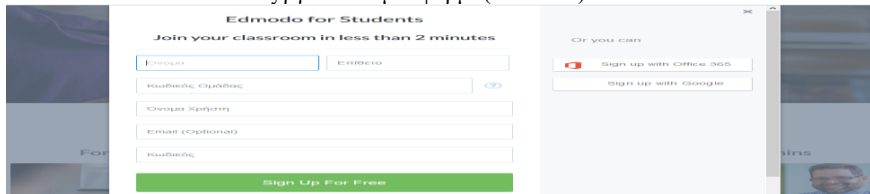
Και τέλος φορτώσαμε στο χώρο της βιβλιοθήκης όλο το υλικό που θεωρήσαμε ότι πρέπει να έχει στη διάθεσή του ο κάθε μαθητής για τη μελέτη του. Η βιβλιογραφία μας περιελάμβανε το σχολικό βιβλίο Γραμματικής της Αρχαίας Ελληνικής, το αντίστοιχο Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής, ένα Λεξικό Ανωμάτων ρημάτων (όπως δίνονται από το Ψηφιακό Σχολείο <http://ebooks.edu.gr/new/classcourseshtml.php?classcode=DSGL-A>) και μεταφράσεις των υπό μελέτη κειμένων επιμελημένες από την εκπαιδευτικό.

2. Εγγραφή μαθητών

Ακολούθησε ενημέρωση των μαθητών σχετικά με τη χρήση του Edmodo στη διδασκαλία του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών και εργαστήριο δυο ωρών εκμάθησης του περιβάλλοντος του Edmodo. Δόθηκαν γραπτά στον καθένα οδηγίες για το πώς θα γίνει η εγγραφή τους (Κάρτα 1).

Εκπαιδευτικό υλικό για τα αρχαία ελληνικά της Α' Λυκείου- Οδηγίες εγγραφής μαθητών

1. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.edmodo.com. Θα βρείτε έναν πίνακα που γράφει δεξιά "είμαι μαθητής". Πατήστε το εικονίδιο αυτό και θα σας βγάλει σε μια φόρμα (Εικόνα 3)

Εικόνα 3: φόρμα εγγραφής των μαθητών

2. Στον κωδικό ομάδας θα γράφετε(τον κωδικό που θα σας δοθεί από τον καθηγητή σας)
3. Όνομα χρήστη θα βάλετε το όνομά σας ή παρατσούκλι με λατινικά γράμματα
4. Κωδικό φτιάχνετε δικό σας
5. Ξαναγράφετε στο όνομα το όνομά σας στα λατινικά
6. και το επίθετο
7. Βάζουν οι γονείς σας ένα tik στο κουτάκι, ότι είναι ενήμεροι και
8. πατήστε "Εγγραφή"

Μετά από αυτή τη διαδικασία έχετε πρόσβαση σε όλο το υλικό που είναι απαραίτητο στην Α' Λυκείου για τη μελέτη των αρχαίων ελληνικών κειμένων (ερωτήσεις εισαγωγής, μεταφράσεις, σχόλια, βιβλίο γραμματικής της αρχαίας ελληνικής, συντακτικό, λεξικό ανωμάτων ρημάτων, κτλ.).

Μέσω της σελίδας μας θα μπορούμε να είμαστε σε επικοινωνία και εκτός σχολείου για απορίες, συμβουλές και καθοδήγηση. Με posts που θα αποστέλλονται εγκαίρως θα γίνεται υπενθύμιση των γραπτών δοκιμασιών, των εργασιών.

Θα τηρείται, επίσης, ημερολόγιο με τις εργασίες, την επίδοση και τη μελέτη μας.

Καλή μελέτη!!!

Κάρτα 1: Οδηγίες εγγραφής των μαθητών

3. Κατάρτιση του συμβολαίου χρήσης

Εκπαιδευτικός και μαθητές συμφώνησαν από κοινού σε κάποιους κανόνες, οι οποίοι καθαρογράφηκαν και τοιχοκολλήθηκαν στην τάξη :

α)Ο κωδικός εισόδου είναι κρυφός: δεν δίνεται σε άλλους εκτός των μαθητών της τάξης. β)Είμαστε προσεκτικοί, ευγενικοί και διακριτικοί σε σχόλια που κάνουμε και φροντίζουμε να μην προσβάλλουμε κανέναν. γ)Επιτρέπεται η ανάρτηση υλικού από το youtube.δ)Κάθε μαθητής είναι ελεύθερος να διαμορφώσει το προφίλ του, όπως ο ίδιος επιθυμεί(φωτογραφία, ψευδώνυμο κτλ.).ε)Δεν επιτρέπεται ο σχολιασμός άλλων μαθημάτων ή εκπαιδευτικών. στ)Επιτρέπεται η δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου με την πρόοδο και τη βαθμολογία του κάθε μαθητή στον οποίο μπορεί να ανατρέχει ο εκπαιδευτικός, ο μαθητής και ο γονιός του.

4. Εγγραφή γονέων

Αφού οι μαθητές φτιάξουν το λογαριασμό τους στο Edmodo υπάρχει η δυνατότητα να εγγραφούν οι γονείς τους για να έχουν πρόσβαση και ενημέρωση για την πρόοδο των παιδιών τους. Έγινε, λοιπόν , ενημέρωση των γονέων για το εργαλείο αυτό το οποίο επιλέχθηκε για τη διδασκαλία του μαθήματος και τους δόθηκαν οδηγίες εγγραφής (Κάρτα 2):

Οδηγίες εγγραφής γονέων στο edmodo

1. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.edmodo.com .Θα βρείτε έναν πίνακα που γράφει δεξιά “είμαι γονέας”. Πατήστε το εικονίδιο αυτό και θα σας βγάλει σε μια φόρμα(Εικόνα 4).

Εικόνα 4:φόρμα εγγραφής γονέων

2. Συμπληρώνετε τα στοιχεία σας και τη σχέση σας με το μαθητή.
3. Δημιουργείτε ένα δικό σας κωδικό εισόδου
4. Απαραίτητος είναι ένας **κωδικός γονέα** (Εικόνα 5)που σας τον δίνει ο μαθητής ,μετά τη δική του εγγραφή και την είσοδό του στην πλατφόρμα :

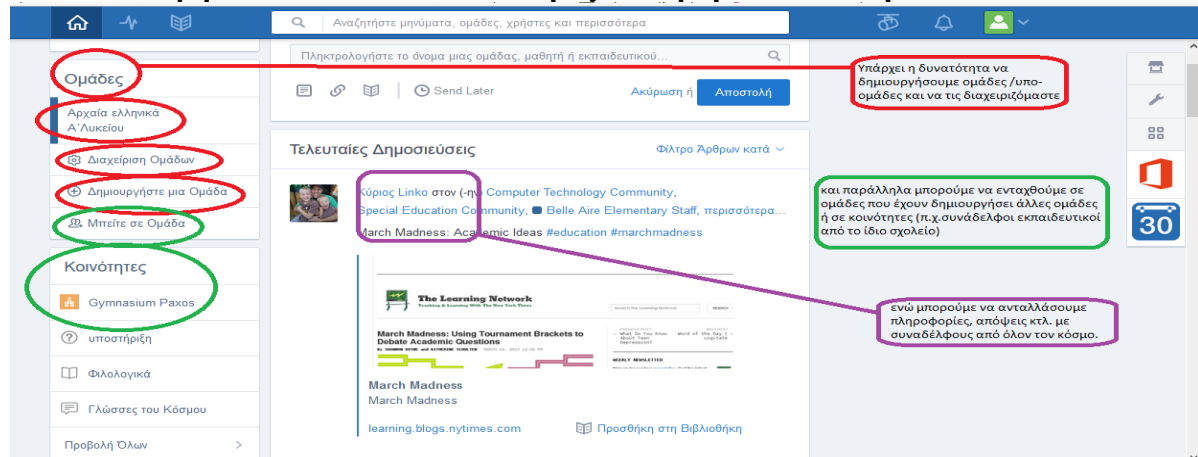
Εικόνα 5:Κωδικός εγγραφής γονέων

Κάρτα 2:Οδηγίες εγγραφής γονέων

Είναι εξαιρετικά σημαντικό το γεγονός ότι η πλατφόρμα δίνει τη δυνατότητα και την ευκαιρία να έχουν πρόσβαση και ενημέρωση για την εκπαιδευτική διαδικασία και οι ίδιοι οι γονείς. Ειδικά στην εποχή μας που οι εργαζόμενοι γονείς διαθέτουν ελάχιστο χρόνο για συχνές επισκέψεις στο σχολείο των παιδιών τους κι ενώ ζητούμενο είναι η καλή συνεργασία, ένας πιο ενεργός ρόλος και η συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική κοινότητα(Gonzalez – DeHass, A. R. & Willems, P.,2003) το μέσο αυτό παρέχει πολλές διευκολύνσεις. Έτσι ενδυναμώνονται οι σχέσεις των γονιών με τα παιδιά και

τους εκπαιδευτικούς τους. Μέσω του Edmodo οι γονείς μαθαίνουν άμεσα, εύκολα και γρήγορα τις επιδόσεις των παιδιών τους και την πρόοδό τους στις σχολικές εργασίες και ασκήσεις. Παράλληλα, οι γονείς με τη χρήση ενός μέσου κοινωνικής δικτύωσης έμπρακτα συμβάλλουν σε μια σωστή και ασφαλή παρουσία όλων στον ψηφιακό κόσμο συν-διαμορφώνοντας μια θετική στάση απέναντι στη συνετή χρήση των μέσων αυτών.

5. Το περιβάλλον του Edmodo και η αξιοποίησή του κατά τη διδασκαλία

Εικόνα 6: Δημιουργία ομάδων, κοινοτήτων

Ομάδες(δημιουργία, διαχείριση, είσοδος σε ομάδα, κοινότητες) (Εικόνα 6): αφού φτιάξαμε την ομάδα με την οποία θέλαμε να δουλέψουμε(τους μαθητές της Α΄Λυκείου), τη χωρίσαμε σε υπο-ομάδες εργασιών και τις διαχειριζόμασταν ανάλογα με τις ανάγκες της διδασκαλίας. Παράλληλα, μπορέσαμε να ενταχθούμε σε ομάδες που έχουν δημιουργήσει άλλοι ή/και σε κοινότητες άλλων συναδέλφων από το ίδιο ή/και από άλλο σχολείο. Ταυτόχρονα μας δόθηκε η ευκαιρία να ανταλλάξουμε πληροφορίες ή απόψεις με συναδέλφους από άλλα σχολεία σχετικά με τη χρήση της πλατφόρμας και τις εκπαιδευτικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται σε γλωσσικά μαθήματα.

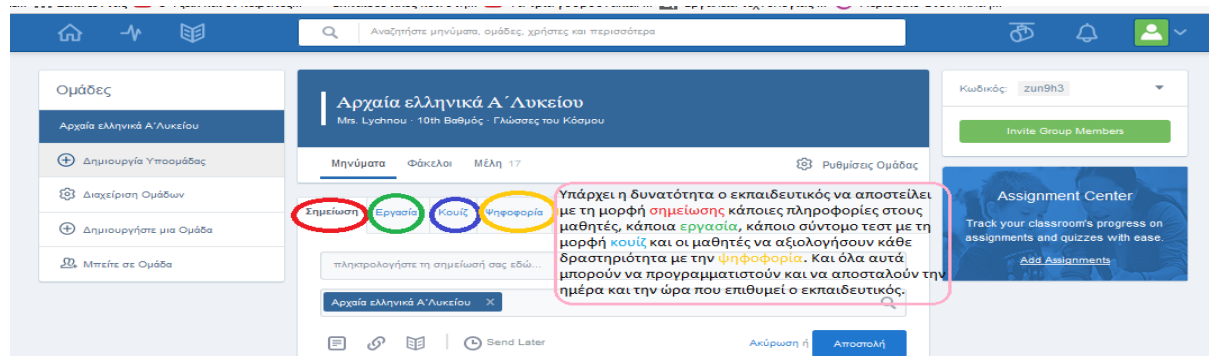
Όλοι οι εγγεγραμμένοι μαθητές σε μια ομάδα μπορούσαν να ανοίξουν τους φακέλους που βρίσκονται στη *βιβλιοθήκη*, με το απαραίτητο για τη μελέτη τους εκπαιδευτικό υλικό και να το κατεβάσουν στον υπολογιστή τους. Τους στάλθηκαν όλα τα *τεστ* και οι *εργασίες* (ειδικά σχεδιασμένες για το συγκεκριμένο τμήμα μαθητών, ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους) –ατομικές ή ομαδικές, για το σπίτι ή για το σχολείο- από τον εκπαιδευτικό, τα επέστρεφαν με τις απαντήσεις τους, διορθώνονταν ,βαθμολογούνταν και τηρήθηκε αρχείο της προόδου τους, στο οποίο μπορούν να ανατρέχουν οι μαθητές, ο εκπαιδευτικός και οι γονείς.

Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα διαχείρισης του λογαριασμού του κάθε μαθητή(κωδικός γονέα, αλλαγή κωδικού πρόσβασης, απομάκρυνση από την ομάδα κτλ.)

Ημερολόγιο: μέσω του ημερολογίου μπορεί να γίνει προγραμματισμός σε βάθος χρόνου, ώστε ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές να μπορούν να διαχειρίζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το χρόνο τους και να έχουν συνολική εικόνα της δουλειάς τους. Έτσι προγραμματίστηκαν οι ενότητες μελέτης, τα εβδομαδιαία τεστς, οι ασκήσεις, οι εργασίες, τα διαγωνίσματα.

Μηνύματα: έδωσαν τη δυνατότητα επικοινωνίας του εκπαιδευτικού με τους μαθητές

για αποστολή ασκήσεων και πληροφοριών, επίλυση αποριών, διευκρινίσεων ,για άμεση επικοινωνία με τους μαθητές, για βοήθεια κτλ.

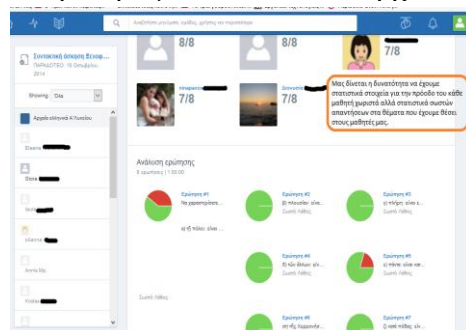

Εικόνα 7: Οργάνωση του μαθήματος

Ο εκπαιδευτικός έστειλε με τη μορφή *σημείωσης* κάποιες πληροφορίες στους μαθητές(από προσωπική του εργασία, συγκέντρωση πληροφοριών από τη βιβλιογραφία, σχετικά links), κάποια *εργασία*, κάποιο σύντομο *τεστ* με τη μορφή *κουίζ* και οι μαθητές μπορούσαν να αξιολογούν κάθε δραστηριότητα με την *ψηφοφορία*. Και όλα αυτά προγραμματίζονταν από την εκπαιδευτικό να αποστέλλονται την ημέρα και την ώρα που επέλεγε η ίδια σύμφωνα με τον προγραμματισμό του μαθήματος(Εικόνα 7).

Κουίζ: του δίνουμε τίτλο, ορίζουμε πόσο χρόνο έχουν στη διάθεσή τους οι μαθητές για να το απαντήσουν, το είδος των ερωτήσεων(σωστό/λάθος, σύντομη απάντηση, συμπλήρωση κενού, αντιστοίχισης), τον αριθμό των ερωτήσεων, τις μονάδες με τις οποίες αξιολογούνται.

Με τον ίδιο τρόπο φτιάξαμε και τις εργασίες ,τις ασκήσεις και τα τεστ και παράλληλα τα κρατήσαμε όλα αυτά σε αρχείο.

Εικόνα 8: Στατιστικά στοιχεία προόδου

Η πλατφόρμα μας έδωσε επίσης τη δυνατότητα να έχουμε *στατιστικά* στοιχεία για την πρόοδο κάθε μαθητή χωριστά αλλά και στατιστικά στοιχεία σωστών απαντήσεων στα θέματα που είχαμε θέσει στους μαθητές μας προς απάντηση. Το υλικό αυτό λειτουργεί ως αξιολόγηση της μάθησης, ιδιαίτερα χρήσιμο για μαθητές, εκπαιδευτικό και γονείς.

Η διδασκαλία του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών στο σχολείο συνέχισε να γίνεται στην τάξη, καθώς εξασφαλίσαμε internet στη

σχολική αίθουσα. Οι μαθητές εργάστηκαν κατά κύριο λόγο ομαδικά. Κάθε ομάδα διέθετε τουλάχιστον ένα φορητό υπολογιστή ή ένα tablet- συνήθως στη διάθεση της ομάδας υπήρχαν περισσότερα από ένα. Έτσι, την ώρα της διδασκαλίας οι μαθητές αξιοποιούσαν από την πλατφόρμα του Edmodo τη βιβλιοθήκη με όλο το υλικό που είναι εκεί αποθηκευμένο για την ομαδική μελέτη τους αλλά και για να συνεργαστούν για την ολοκλήρωση εργασιών μέσα στη σχολική τάξη τις οποίες και υπέβαλλαν άμεσα στον καθηγητή τους προς διόρθωση. Η εκπαιδευτικός καθοδηγούσε, βοηθούσε, κατεύθυνε κι είχε το χρόνο να διορθώσει τις εργασίες και να αποστείλει τις διορθώσεις και τις παρατηρήσεις του προς όλους σε άλλο χρόνο χωρίς να διασπά τη συνεργατική δουλειά της ομάδας. Καλλιεργείται κατ' αυτόν τον τρόπο η κριτική

ικανότητα και οι επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών οι οποίοι σίγουρα σκέφτονται, γράφουν, εργάζονται περισσότερο γεμίζοντας ουσιαστικά το σχολικό χρόνο.

Κατά τον ίδιο τρόπο η πλατφόρμα λειτουργεί και στο σπίτι, όπου οι μαθητές έχουν όποια ώρα χρειαστούν το προς μελέτη υλικό το οποίο εμπλουτίζεται (με αποστολή υλικού από έγκριτες ιστοσελίδες ή βίντεο από το youtube) ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης ή και του κάθε μαθητή χωριστά (εξατομικευμένη διδασκαλία). Ενώ παράλληλα οι ασκήσεις αποστέλλονται και διορθώνονται με την άνεση να δοθούν προσωπικά οι παρατηρήσεις και οι διορθώσεις. Ταυτόχρονα, εκτός διδακτικής τάξης και οι μαθητές μεταξύ τους είναι σε επικοινωνία.

Δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε κατά τη χρήση του Edmodo

Τόσο η εκπαιδευτικός όσο και οι μαθητές δεν ήταν ούτε εξοικειωμένοι ούτε εκπαιδευμένοι στη χρήση ενός τέτοιου εργαλείου στην εκπαιδευτική διαδικασία με αποτέλεσμα –ειδικά τον πρώτο καιρό– να απαιτηθεί ενημέρωση για τη λειτουργία του, προσπάθεια και δουλειά προκειμένου να αποκτήσουν μια σχετική άνεση στη χρήση του. Από την άλλη πλευρά η ομοιότητά του με το facebook-του οποίου όλοι ήταν για καιρό χρήστες- βοήθησε αρκετά.

Αρκετό άγχος προκλήθηκε στην εκπαιδευτικό, στην προσπάθειά της να ανταποκριθεί ταυτόχρονα στις αλλεπάλληλες αλλαγές στα αναλυτικά προγράμματα, τα σχολικά βιβλία, τις εξετάσεις, τη διδακτική μεθοδολογία και τη χρήση της τεχνολογίας στη διδασκαλία.

Στην αρχή υπήρξε μια δυσπιστία τόσο από τους ίδιους τους μαθητές –που τους ξένισε το νέο εργαλείο – όσο και από συναδέλφους που προβληματίστηκαν αναφορικά με την αποτελεσματικότητα και τη χρησιμότητα του νέου αυτού εργαλείου.

Συμπεράσματα-αποτίμηση της εφαρμογής του Edmodo από την εκπαιδευτικό, τους μαθητές και τους γονείς

Το Edmodo δίνει τη δυνατότητα να διεξαχθούν δημοσκοπήσεις μέσα από ερωτηματολόγια με τη μορφή ψηφοφορίας. Εκμεταλλευτήκαμε λοιπόν αυτή τη δυνατότητα και υποβάλαμε στους συμμετέχοντες μαθητές μερικές ερωτήσεις οι οποίες απέβλεπαν στο να αξιολογηθεί η πλατφόρμα και η διδασκαλία μέσω αυτής. Τέτοιου είδους ερωτηματολόγια δόθηκαν κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς (διαμορφωτική αξιολόγηση) αλλά και στο τέλος της σχολικής χρονιάς (τελική αξιολόγηση). Αντίστοιχο ερωτηματολόγιο σχετικό με τη λειτουργικότητα της πλατφόρμας απαντήθηκε και από τους γονείς. Με βάση τα ερωτηματολόγια αυτά σχηματίστηκε μια θετική εικόνα για το εργαλείο αυτό και δόθηκε ένα κίνητρο για την επανάληψη της χρήσης της.

Έχοντας χρησιμοποιήσει, λοιπόν, το Edmodo για μια σχολική χρονιά στη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών στην Α΄ Λυκείου οι μαθητές, προφανώς επηρεαζόμενοι από την ενασχόληση τους με το εργαλείο κοινωνικής δικτύωσης «facebook» ασχολήθηκαν με μεγάλη ευκολία και για μεγάλο χρονικό διάστημα με τη διαμόρφωση του προφίλ τους (avatar και φωτογραφίες) και την ανταλλαγή μηνυμάτων. Όλη αυτή η ενασχόληση λειτούργησε θετικά, διότι έτσι το Edmodo εύκολα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στη συνέχεια στην εκπαιδευτική διαδικασία, λόγω της εξοικείωσης με αυτό. Ειδικότερα, σε περιόδους, που δεν γίνονταν μαθήματα λόγω διακοπών (Σαββατοκύριακα, Χριστούγεννα, Πάσχα) οι μαθητές επικοινωνούσαν μεταξύ τους ανταλλάσσοντας μηνύματα ενισχύοντας τη συνοχή της τάξης. Σημαντικό πλεονέκτημα της χρήσης του Edmodo, σύμφωνα πάντα με τους μαθητές της τάξης, αποτέλεσε η ταχύτερη διόρθωση και αξιολόγηση των καθημερινών εργασιών ή άλλων

δραστηριοτήτων(κυρίως ανάπτυξης κειμένου). Η διαδικασία αυτή σε πραγματικό χρόνο της τάξης από την εκπαιδευτικό εξασφάλισε διαρκή, έγκαιρη και αναλυτική ανατροφοδότηση, απαραίτητη ειδικά στη διδασκαλία γλωσσικών μαθημάτων, σύμφωνα με τον Kress (1994).Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι μαθητές να λαμβάνουν από την εκπαιδευτικό τους πληροφόρηση που αφορά στην αιτιολόγηση των ενεργειών τους και στην καταλληλότητα των στρατηγικών που εφαρμόζουν. Έτσι σε αρκετές περιπτώσεις η σχολική επίδοση βελτιώθηκε αισθητά. (Πλατσίδου, 2010). Το Edmodo εξασφάλισε την οργάνωση και το διαμοιρασμό διαφορετικών μορφών ψηφιακού περιεχομένου και βοήθησε στην οργάνωση των ιδεών των μελών της κοινότητας. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι η ενίσχυση του ηλεκτρονικού και οπτικού εγγραμματοτισμού (Σεραφείμ & Φεσάκης, 2010) και της ορθής χρήσης των Εκπαιδευτικών Κοινωνικών Μέσων μέσω ενός περιβάλλοντος το οποίο δεν προάγει ούτε ενισχύει αποκλίνουσες συμπεριφορές. Τέλος, επιτρέπει την αντιστροφή των ρόλων: οι μαθητές γίνονται πομποί νέων πληροφοριών συμμετέχοντας ενεργά στις σχολικές δραστηριότητες και καθιστώντας αμφίδρομη τη διαδικασία μάθησης, η οποία έρχεται σε ρήξη με τα γραμμικά πρότυπα διδασκαλίας. Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι καταργούμε την παραδοσιακή διδασκαλία αλλά αντίθετα ότι τη συμπληρώνουμε.

Το εξελληνισμένο περιβάλλον του Edmodo διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην αποδοχή και χρήση του από τους μαθητές, καθώς είναι αμφίβολο εάν αυτοί θα συμμετείχαν το ίδιο ενεργά σε διαφορετική περίπτωση (Γλέζου & Γρηγοριάδου, 2010).Έτσι οι μαθητές προετοιμάζονται για τη συμμετοχή τους στην κοινωνία της γνώσης (ΥΠΔΒΜΘ, 2011. Κατά αυτό τον τρόπο ενισχύουμε το οπλοστάσιό μας με ένα υποστηρικτικό μέσο των σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων και συνεργασίας, επειδή δημιουργεί μια ασφαλή ηλεκτρονική κοινότητα μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας.

Οι μαθητές χρησιμοποίησαν το Edmodo για εκπαιδευτικούς λόγους και όχι για την προσωπική τους ηλεκτρονική κοινωνική δικτύωση. Ως αποτέλεσμα εκπαιδευτικός και μαθητές διατήρησαν την ιδιωτικότητά τους.

Όπως συμβαίνει με όλα τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, το Edmodo επέτρεψε τη διασύνδεση μεταξύ εκπαιδευτικών από άλλες σχολικές μονάδες προσδίδοντας παιδαγωγική αξία στη δράση τους, όπως επίσης και τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικές κοινότητες με συγκεκριμένο αντικείμενο προωθώντας τις συνεργασίες της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Θετική θεώρησαν τη χρήση του Edmodo και οι γονείς κυρίως εξαιτίας της διαρκούς και εύκολης ενημέρωσης που είχαν για την επίδοση των παιδιών και τη δυνατότητα παρακολούθησης της προόδου τους, που τους έδινε την αίσθηση της συμμετοχής τους στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Για τους λόγους αυτούς θα προτείναμε την προώθηση της χρήσης του Edmodo από συναδέλφους εκπαιδευτικούς στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το Edmodo μπορεί να ενσωματωθεί υποστηρικτικά για την οργάνωση, επίβλεψη και αξιολόγηση των διδασκόμενων αντικειμένων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η οργάνωση και εκπόνηση των ομαδο-συνεργατικών μαθητικών εργασιών και των καθημερινών μαθημάτων μπορεί να βασιστεί σε αυτό το θαυμάσιο εργαλείο web2.0.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Ξενόγλωσσες

- Herrington, J. & Kervin, L. (2007). *Authentic learning supported by technology: Ten suggestions and cases of integration in classrooms*. Educational Media International, 44(3), 219-236.
- Kaufman, H.G. (2006). *Obsolescence of knowledge and skills*. Encyclopedia of career development.

Sage, London 539-545.

Kress G., Learning to write, RKP, London, 1994

Laurillard, D.(2002). *Rethinking University Teaching: A Conversational Framework for the Effective Use of Learning Technologies*, 2nded. London: RoutledgeFalmer.

Smith, D & Lovat, T. (2003). *Curriculum: Action on Reflection* (4th edition). Sydney NSW: Social Science Press

Resnick, L.B. 1987. Learning in School and out. American Educational Research Association. Ανακτήθηκε 19/11/2016 από http://www.jstor.org/stable/1175725?seq=1#ftntn-page_scan_tab_contents

Siemens, G. (2004). Connectivism: A learning theory for the digital age. Ανακτήθηκε 19/11/2016 από <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>

Gonzalez – DeHass, A. R. & Willems, P. (2003). Examining the Underutilization of Parent Involvement in the Schools. *The School Community Journal*, 13: 1, 85-99. Ανακτήθηκε 19/11/2016 από: <http://eric.ed.gov/?id=EJ666068>

Ελληνόγλωσσες

Αναστασιάδης, Π. (2004). ΤΠΕ και Συνεργατική Δημιουργικότητα στο σύγχρονο Σχολείο, *Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση, 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Διεθνή Συμμετοχή, «Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση», 3-5 Οκτωβρίου 2014*, Ρέθυμνο

Γλέζου, Κ. & Γρηγοριάδου, Μ. (2010). Ελληνικά Διαδικτυακά Εκπαιδευτικά Κοινωνικά Δίκτυα. Στο Β. Κολτσάκης, Γ. Σαλονικίδης, Μ. Δοδοντσή (Επιμ.) *Πρακτικά 2 ου Πανελληνίου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου Ημαθίας με θέμα «Ψηφιακές και Διαδικτυακές Εφαρμογές στην Εκπαίδευση», Βέροια-Νάουσα, 1665-1677*. Ιστολόγιο edmodo. New Release: Join Group URL, More Quiz Enhancements and Greek Language.

Γούτας, Θ. (2012). Edmodo: Ασφαλές Μέσο Κοινωνικής Δικτύωσης & Ηλεκτρονικής Μάθησης, Έργο ενημέρωσης «Μάθηση 2.0 plus», Λευκό κείμενο εργασίας (white paper) - Καινοτομικές πρωτοβουλίες νέων και καλές πρακτικές για την αξιοποίηση των Διαδικτυακών Εργαλείων και Κοινοτήτων στον τομέα της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης, επιμ. Μείμάρης, Μ., Γκούσκος, Δ, Αθήνα: Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, σ. 385-392, Ανακτήθηκε 12/4/2016 από: http://mathisi20.gr/download.php?f=mathisi20plus_whitepaper_final.pdf.

Καπανιάρης, Α., Παπαδημητρίου Ε. (2012α). *Πληροφοριακός Γραμματισμός στο νέο Ψηφιακό Σχολείο*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη.

Καπανιάρης, Α.(2012). Ασφαλές Μέσο Κοινωνικής Δικτύωσης και Ηλεκτρονικής Μάθησης για εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες. *Πρακτικά Εργασιών 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Τεχνολογίες της Πληροφορίας & Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση», Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος, 28-30 Σεπτεμβρίου 2012*. Ανακτήθηκε 17/4/2016 από

https://www.academia.edu/9965085/%CE%91%CF%83%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%AD%CF%82_%CE%9A%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C_%CE%94%CE%AF%CE%BA%CF%84%CF%85%CE%BF_%CE%9C%CE%AC%CE%B8%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82_%CE%B3%CE%B9%CE%B1_%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D%CF%82_and_%CE%BC%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CF%84%CE%AD%CF%82_Edmodo_%CE%B4%CE%B9%CE%B4%CE%AC%CF%83%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%82_%CF%83%CF%84%CE%B7_%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%B2%CE%AC%CE%B8%CE%BC%CE%B9%CE%B1_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CF%81%CE%B9%CF%84%CE%BF%CE%B2%CE%AC%CE%B8%CE%BC%CE%B9%CE%B1_%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7

Καπανιάρης, Α., Λιόβας, Δ., Νεοχωρίτου, Δ., (2012). Ασφαλές Κοινωνικό Δίκτυο Μάθησης για εκπαιδευτικούς & μαθητές (Edmodo): Διδάσκοντας στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, *Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση, 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Διεθνή Συμμετοχή, Πρακτικά Εργασιών 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Τεχνολογίες της Πληροφορίας & Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση», Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος, 28-30 Σεπτεμβρίου 2012*

Newby, J. T., Stepich, A. D., Lehman, D. J. & Russel, D. J. (επιμ. Ντρενογιάννη, Ε.) (2009). *Εκπαιδευτική Τεχνολογία για Διδασκαλία και Μάθηση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επίκεντρο.

- Μηλίνης,Σ. (2012),Το εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο Edmodo στη διδακτική πράξη. Ανακτήθηκε 15/4/2016 από <http://mavropinakas2010.blogspot.gr/2012/07/edmodo.html> και <http://tyxs.gr/news/paideia/ekpaideytiko-koinoniko-diktyo-edmodo-sti-didaktiki-praksi>
- Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας,2004. Αξιοποίηση των επιπτώσεων της χρήσης των Νέων Τεχνολογιών στα σχολεία της Οδύσσειας. Επιμέλεια και συγγραφή της τελικής έκθεσης Β. Σβολόπουλος. Αθήνα:ΚΕΕ
- Ξυλά, Ε.,(2014). Η χρήση του Edmodo στο μάθημα της γλώσσας της Α΄ Γυμνασίου μια περίπτωση διαδικτυακής ψηφιακής τάξης, *Πρακτικά 3ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο Ημαθίας, «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνιών στη διδακτική πράξη»,4-5-6 Απριλίου 2104* (σελ. 153-161)
- Παρασκευόπουλος, Ι.Ν. (2004) .*Δημιουργική σκέψη στο σχολείο και στην οικογένεια*. Αθήνα, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα
- Χαρπαντίδου, Ζ. (2014),*Οδηγίες για τη Χρήση του Εκπαιδευτικού Κοινωνικού δικτύου*. Ανακτήθηκε 19/4/2016 από http://dide.dra.sch.gr/plinet/images/yliko/Odigies_Edmodo.pdf
- Ντούσης, Η.(2016). Η αξιοποίηση του εκπαιδευτικού εργαλείου edmodo εξοικείωση με τη μελλοντική ψηφιακή τάξη, Σύντομος οδηγός με τις βασικές λειτουργίες της πλατφόρμας(μετάφραση από το μενού «Βοήθεια»), Ανακτήθηκε 18/4/2016 από http://www.irantousis.gr/05_edmodo.pdf
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.(2011). ΦΕΚ 1562/2011 Αριθμ.70001/Γ2 . Αθήνα